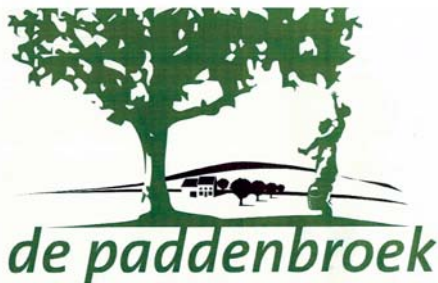

de paddenbroek
*centrum voor natuur-, milieu-
en plattelandseducatie*

Winter 2010-2011

De Paddenbroek V.Z.W.
Centrum voor natuur-, milieu-
en plattelandseducatie

Paddenbroekstraat 12
1755 Gooik

Tel: 0497.41.22.15
of: 02.306.45.62

Website:
www.paddenbroek.be
E-mail:
info@paddenbroek.be
Reservaties en agenda:
info@paddenbroek.be

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Katelijne Aelen
Jacques Boone
Bruno Moens
Piet Chrispeels
Johnny Van Bavegem
Erwin Vandersteen

Verantwoordelijke uitgever:
Piet Chrispeels,
Paddenbroekstraat 12, 1755 Gooik

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Mijn leven heeft alles met het fruit te maken.	4
Enkele bedenkingen gelinkt aan de missie van De Paddenbroek	9
Dat was een schone tijd.	10
Fruithandel in bijverdienste.	13
Lijst van de fruitbomen	16
Unieke tentoonstelling “Van Agaatvlinder tot Zweefvlieg” en “Alles hangt samen”	17
Agenda.	20
Beleef de Paddenbroek	21
De bijen	21
Het struikroverspad	22
Educatie Pajottenland	26
Nieuwe educatieve pakketten.	26
De Paddenbroek werkt mee aan Kesterheidebox.	27
Kyoto in het Pajottenland	28
Samenaankoop hoogredementsbe- glazing	28
Lid worden van onze vereniging “De Paddenbroek” doe je door 10,00 € te storten op rekening 734-0120350-79 met vermelding van naam en adres.	

Voorwoord

Beste lid,

Terwijl het buiten koud en glad is en deze donkere, en toch zo korte dagen ons feestelijk samenbrengen, treedt de rust in op het ondergesneeuwd erf van De Paddenbroek. De plek lijkt wel verlaten, en bijna ontoegankelijk door het dichtwaaien van de toegangsweg met stuifsnieuw. Maar de schone schijn van een besneeuwd landschap bedriegt ...

Bij nacht en ontij werd er geschreven en getypt aan dit nieuw nummer. De besloten wintertijd bood mij de kans om op ronde te gaan bij enkele fruithandelaars, die mij een indringend beeld gaven van de fruitteelt in vroegere dagen. Hun relaas tref je vanaf de volgende bladzijden.

Erwin, Katelijne en Bruno - respectievelijk projectcoördinator, educatieve medewerkster en milieuwerker - zijn zo goed als constant bezig geweest met het maken van verslagen, het indienen van de jaarrekeningen en de begroting, het schrijven van nieuwe projecten, of deelaspecten ervan, enz, enz ... Naast zoveel ander werk dat verband houdt met de opvang van de Ketelbergers en onze student uit het Deeltijds Onderwijs!

Tijdens het nieuwe jaar 2011 staat er veel te gebeuren, waarbij er heel wat overleg en becijfering zal te pas komen om in deze tijd van besparingen De Paddenbroek overeind te houden.

Zelf proberen wij in het huis spaarzaam de eindjes aan elkaar te knopen - want dat is "economie": "de wet (nomos) van het huis (oikos)" - door de verkoop van fruitbomen, vruchtensap en honing: onze eerste producten!

Graag zagen wij - de hele ploeg van het bestuur - je inschrijving (10€) van lidmaatschap naar ons toekomen, als een hart onder de riem, en een kleine financiële steun (die altijd wat ruimer mag zijn! Zie bijgevoegde brief).

Hierbij voegen wij onze hartelijke wens voor een gelukkig Nieuwjaar 2011 voor jou zelf en al je geliefden.

Piet Chrispeels
Voorzitter

“Mijn leven heeft alles met het fruit te maken”

Groot interview met Paul Michiels.

Paul Michiels (77 jaar), lid van onze vereniging, is van kindsbeen af vertrouwd met alle aspecten van de fruitteelt in onze regio. Als geprivilegieerde getuige brengt hij ons het relaas van opbloei en verval van een bedrijfstak, die tot onlangs de belangrijkste economische factor uitmaakte in onze streken.

Paul, je bent bij wijze van spreken met een “kersentroppel aan de oren geboren”. Was je familie actief in de fruitteelt?

Mijn grootouders hadden een klein boerderijtje met enkele fruitbomen in het dorpje Kerksken. Het fruit - overwegend steenfruit - verkochten ze aan een plaatselijk opkoper. Mijn vader Theodoor nam het initiatief de eigen productie zelf op de plaatselijke markt af te zetten. Ook de burens gaven hun fruit mee. En van het ene kwam het andere: mijn vader werd fruithandelaar.

De opbrengst van de eigen boomgaard volstond in de kortste keren niet langer om “zijn boterham mee te verdienen”. Hoe verzekerde hij zich allengs van zijn markt?

Mijn vader werd in de jaren veertig handelaar, die fruit verkocht “uit de eerste hand”: hij werd “plukker”, die de oogst dan verder vermarktte. Tijdens de bloei en nog meer tijdens de dracht ging hij op verkenning. Bij een gunstig vooruitzicht op de oogst spoorde hij de eigenaar van de boomgaard op, en sloot met hem de verkoop af bij betaling van een voorschot, meestal de helft van de prijs. Soms mislukte de oogst en was de plukker zijn voorschot kwijt ...

Het gebeurde wel eens dat de teler de toegestoken som teruggaf...

De “winst” was vlug berekend, nl. het verschil tussen de investering bij het begin en de ontvangst op het einde van het seizoen. Ik bereken even voor 1959 aan de hand van de cijfers door mijn moeder Germaine Van Der Stockt genoteerd in haar notaboek (1942-1968): de uitbetaalde som aan de kwekers bedroeg 300.850 fr. Mag je bij de omrekening naar de winst dit cijfer maal 2 vermenigvuldigen, onkosten afgerekend?

Al vlug breidde zijn activiteit zich uit over een ruim gebied...

Ja, in de streek van Zuid-Oost-Vlaanderen, in de regio Aalst-Ninove-Geraardsbergen. Om even de plaatsnamen op te noemen, zoals ik ze me herinner: Denderhoutem, Voorde, Nederhasselt, Aspelare, Zandbergen, Iddergem, Onkerzele, Bever, Meerbeke, Vollezele, Smeerhebbe-Vloerzegem, Steenhuizen-Wijnhuize, St-Lievens-Esse, Wanbrechtegem, St.-Antelinckx, Heldergerem, Haaltert, Kerksken, Aaigem, Bambrugge, Burst, ...

*Ook in Oost-Brabant: Tienen, Kortenaken, Vissenaken, Glabbeek-Zuurbemde ...
En in Wallonië: Hannuit, Lens St Rémy, St.-Gérard, Templeuve, Wépion ...*

En de pluk zelf: hoe werd deze opgezet?

Eens het doel - een plukrijpe boomgaard - gefixeerd, trok men er op af met een camionette, en soms ook met een vrachtwagen, geladen met het gerief: korven, manden en bakken, haken, ladders, enz. Het aantal plukkers verschilde. In Ternat zijn wij eens een boomgaard ingetrokken met 32 plukkers, voor wie elk een lange ladder (van 7m tot 12m: 60 "sporten") beschikbaar was, die opeengestapeld met de vrachtwagen werden meegebracht. Men plukte van 7u tot 19u. Word er in de buurt geplukt, dan werd 's middags het eten aangebracht; het klokkengelui van een nabije kerk of de sirene van een of andere fabriek gaf het tijdstip van de middag aan ... boterhammen met soep ... Wanneer men ver van huis was, dan nam men een droge hesp mee en snoepte men een "pellepatat" uit de patattenketel, die de boer ter plekke voor zijn zwijnen aan het koken was ... Er was ook een bak tafelbier in het bereik. De boer zelf kwam bijna nooit met een drankje of een versnapering uit de hoek ...

Wanneer de hele ploeg dan na 19 u de terugweg aanvatte, moest men, eens thuis gekomen, de oogst-van-de-dag nog klaarmaken voor de markt. Wie nam deze klus op zich?

Vanaf de middag begon moeder Germaine met de uitroep. De kersen werden gesorteerd in bakjes ("plateau's") van 5 kg, op een sorteertafel in lattenwerk uitgekapt, zodat de pluisjes, droge blaadjes, enz er door vielen. Moeder Germaine schikte de kersen met deze verkoopstechniek: "De kop (de mooiste, de beste) doet 't gat (de mindere) verkopen". Zij legde dus de mooiste boven.

De plukker werd in de nachtelijke stond “verkoper”. Op welk vroeg uur zette de afreis naar de markt zich in? Wie trok mee?

Het fruit - vooral steenfruit - werd afgevoerd naar de “Vroege Markt” te Brussel, op de Oude Graanmarkt en de Antoine Dansaertstraat. Soms vanaf 24u, maar veelal om 1u ‘s nachts. Voor de pers moest men op het St.-Katharina-plein zijn. Pierre Vetsuypens uit St-Kwintens-Lennik - een confituur- en compotfabrikant onder de naam “Le Verger” - posteerde daar.

En de “opkopers”?

In de regel waren dat een 5-tal categorieën.

Op de eerste plaats: de winkeliers. Vergeet niet dat in de grootstad Brussel op elke hoek van de straat en zelfs er tussenin een kruidenierswinkel te vinden was. Wellicht meer dan duizend! Ook enkele grootwarenhuizen in de onmiddellijke nabijheid van de markt waren dagdagelijkse afnemer. Enkele namen en cijfers: de Bon Marché kocht 20 bakjes van 5 kg (“plateau’s”), de Grand Bazar 15 en de Sarma 15 à 20. Een belangrijk aandeel namen opkopers van de kust voor hun rekening; zij kochten het mooiste fruit aan de hoogste prijs, om zich in zeven haasten naar huis te begeven. Tenslotte waren er de “marktkramers”, die met hun waar naar de kleinere, plaatselijke markten trokken, en de leurders, die het mindere fruit huis aan huis verkochten.

De pluk en de verkoop maakte een hele operatie uit. Was deze onderneming uiteindelijk nog rendabel? De onkosten?

De blote prijs van kersen schommelde van 5 tot 15 fr; een mindere prijs betekende verlies. De winkeliers vlogen meestal niet op je waar; ze slenterden wat om een lagere prijs af te dingen. Bij weinig aanbod steeg de prijs, bij veel aanbod daalde deze. De onkosten sloegen op verschillende posten: 100 à 150 fr voor het dagloon van de plukker; het standgeld: 25 fr; met veel gefoefel en nalatige ophaling; steekpenningen en traktaties in de cafe’s, waar de uitbetaling gebeurde (een “druppel” genever kostte 10 fr; een “mazout” (koffie met druppel) 20 fr; een pils 5 fr; een Vieuw Temps 7 fr).

De pluk en de verkoop van steenfruit (kersen en pruimen) maakten, gelet op de nabijheid van de grootstad, het leeuwenaandeel uit van de fruithandel in onze regio. Het “zachte” fruit bewaarde immers niet en verdroeg geen ver transport. Het spreekt derhalve vanzelf dat je vader, zoals vele anderen, zich op deze fruit-tak focuste. Kwam ook ander fruit in zijn vizier?

Na de oogst van het steenfruit kwam de verkoop in de luwte terecht. Een tijd om uit te blazen! Niet voor lang evenwel, want begin oktober begon de appelen- en perenpluk. Volgende variëteiten kwamen aan bod: Jacques Lebel, Belle Fleure,

Boskoop, Trezeke Meyers, Joseph Musch, Ossekop (? Berglander, uit Wépion), Berglander, Reinette de France ...

Soms werden grote partijen bewaarappelen en -peren geplukt en naar huis afgevoerd, en gestapeld in de schuur of hangar in bakken van 20 à 15 kg. Bij zware vorst werden deze zelf in huis gehaald: in de slaapkamer, in de keuken, verwarmd met de Leuvense stoof, waarop een melkkruik zonder bodem, volgestoken met stokken, werd geplaatst om het vuur langer aan te houden. Later werd de oogst afgevoerd naar de frigo's van de ijsfabriek van Strombeek-Bever, met afhaling aldaar naar markt.

Je moeder hield van 1942 tot 1968 een register bij met de naam van de telers en de opgave van de aankoopprijs van het ongeplukte fruit (“op-den-boom”). Dit is een merkwaardig document voor de kennis van de fruitpluk en verkoop in die tijdspanne. In 1968 staakten je ouders hun beroepsactiviteit. Dan ben je zelf begonnen?

Eigenlijk begon ik zelfstandig in 1963, aanvankelijk op dezelfde wijze: “plukken en verkopen”. Maar na verloop van tijd legde ik mij toe op “kopen en verkopen”. Eerst kocht ik fruit op in de streek van Wetteren, daarna in St-Truiden: op de veiling en bij de boeren. Ik deed de markten aan van Gent en Brussel. Vooral de dinsdag-, de donderdag- (de voddekesmarkt) en zaterdagmarkt van Halle heb ik het langst aangehouden.

Het standgeld bedroeg bij de start 20 fr per dag, een bedragje dat naar het einde van mijn carrière in 1999 opliep tot 200.000 bf. (met de kosten van het elektriciteitsverbruik op jaarbasis). Mijn helpers gaf ik 1.000 bf vergoeding per dag. Op zo'n markt schep je een band met de klant, als je goeie waar prijselijk verkoopt! Ik had dus vele vaste klanten, maar ook “melkers”, afbieders die uit waren op de laagste prijs, en ook leurders.

Er was wel een grote evolutie in het kooppatroon van de klanten wat bv de aanmaak van confituur betreft: in de zestiger jaren verkocht ik 50 à 60 bakjes fruit, in de negentiger nog slechts 1 à 2 per marktdag. De beste verkoopdag in mijn carrière haalde 3.680 kg fruit en groenten: de waar was vóóraf gewogen in verpakking vanaf 2,3 en 5 kg. Dit vergemakkelijkte de verhandeling.

Welke variëteiten appelen en peren waren “in trek” op de markt van Halle?

Appelen: Golden, Jonathan, Elstar, Cox-Oranje, Winston, Jonagoreth, Dubbele Speeckaert, Reinette de France ...

Peren: Doyenné, Conférence, Jefkes, Saint-Rémy, Légipont, Claps Favorite, Keizerinnen, ...

Eens een kapitaaltje verdiend, heb je zelf een ruim terrein gekocht op de Molenkauter in O.-L.-Vr.-Lombeek, op de gronden van een verlaten steenbakkerij.

Na heel wat saneringswerk, vooral dan voor grondverbetering plantte ikzelf progressief een boomgaard van overwegend steenfruit aan van 8 ha, met daarin een 100 tal variëteiten.

Je kortte dus de weg van de fruithandel in: van kweker naar verkoper!

Het is altijd mijn ambitie geweest zelf fruit te telen, vooral dan steenfruit. Steeds heb ik mij gedocumenteerd omtrent de grote vernieuwingen, die op til waren, zodat ik de nodige contacten kon leggen om de recentste variëteiten in mijn bezit te krijgen. Met de vroegste, de dikste, de smakelijkste kersen en pruimen overklaste ik iedereen op de markt ... Ik heb goed mijn boterham verdiend, zij het niet zonder te werken.

Je zoon Willem is op 1 juli 1994 in de handel gestapt...

Een spijtig ongeluk, waarbij hij betrokken geraakte, heeft meegebracht dat hij de handel om medische redenen in 1999 heeft moeten stopzetten.

Toegevoegd de lijst van fruithandelaars in de regio van het Pajottenland, in de periode 1950-2000:

Jef en Victor DE COEN	Pamel
Gustaaf en Louis DEVOS	Pamel
Marcel VALCKENIER	Pamel
Michel WOUTERS	Pamel
Pie DE BOLLE	Pamel
Jan VAN DER STAPPEN	Pamel
Cyriel GOOSSENS	Pamel
Jef HELPERS	Pamel
Rufin STEVENS	Pamel
Jean TIELEMANS	Pamel
Felix PANIS	Sint-Kwintens-Lennik
Kamiel DE ROOCK	Sint-Kwintens-Lennik
Jef en Domien DE ROOCK	Sint-Kwintens-Lennik
Jef CANEPENNE	Sint-Kwintens-Lennik
Gust MEERT	Sint-Kwintens-Lennik
Pierre VETSUYPENS	Sint-Kwintens-Lennik
Marcel LEUCKX	Sint-Kwintens-Lennik
Gust SEGERS	Sint-Martens-Lennik
Jean DE GREEF	Sint-Martens-Lennik

Urbain BOGEMANS	Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek
Jef DE SLACHMUYLDER	Gooik
René HEREMANS	Gooik
Robert GEEROMS	Schepdaal
Jef en Robert CORNELIS	Neigem
Jef STERCKX	Oetingen
Edmond DUBOIS	Oetingen

Enkele bedenkingen, gelinkt aan de missie van De Paddenbroek

Uit het relaas van mijn informanten blijkt dat de omschreven regio in de jaren '50-'60 nog een groene streek was, met rond de hoeventjes kleine en soms wel grotere boomgaarden, die in de lente als witte kinderkopjes en in de winter als verstenen skeletten vorm gaven aan het landschap. Een lust voor het oog en een geneugte op de tong ...

Het Pajottenland – in de onmiddellijke nabijheid van het besproken gebied – was voorzeker nog meer de fruitkorf van Brussel. Van biodiversiteit gesproken...

Onze streek is dat niet langer: De Paddenbroek wil de draad van het verleden terug opnemen ...

De fruitteelt en -handel was in de geschetste periode een sterke economische factor in de regio: een heel netwerk kwam tot stand met telers, plukkers, opkopers en klanten-consumenten als actoren.

Iedereen had er voordeel bij. De fruitteelt heeft vele landlieden ten onzent een inkomen en een waardigheid gegeven..

De ecologische voet op het milieu van productie en afzet was zeer klein. De directe afzet van een groot aantal variëteiten vergde geen dure installaties van frigo's en pakhuizen. De aanvoerlijn was bovendien relatief kort. Een kilogram kersen vanuit Gooik op de middagmarkt van Vlezenbeek legde een weg af, heen en terug, van 20 km; uit Turkije aangevoerd: 6.000 km.

“Dat was een schone tijd ...”

Gesprek met Jean De Slachmuylder op Kerstdag 2010 in de Niko bij pot en pint.

Jean is de zoon van Jozef De Slachmuylder, de fruithandelaar in de jaren 1950-1970 in Gooik en omstreken.

Elke fruithandelaar ging zijn kant op. Welk parcours legden jullie af bij de ophaling?

Rond 16 u begonnen mijn vader Jozef en ik de ophaling in Pepingen, Leerbeek, Gooik, Lennik ... In Gooik laden wij op in Oplombeek, Stuivenberg, Strijland (Letterbeek), Terlo, Paddenbroek, Zijpstraat ... om rond 22 u thuis te komen.

Wat haalden jullie op zoals op?

Het begon met de pluk van de aardbeien. Een belangrijke producent was Arthur De Neef op de Stuivenberg in Gooik met stapels aardbeien van topkwaliteit. Eerst waren de Regina's rijp, daarna de Charlekes en tenslotte de Matotten. Later werden de Regina's stelselmatig vervangen door de Gorella's, daar ze "uitgeplant" waren. Zo werden ook de Charlekes vaak vervangen door variëteiten als de Redgauntlet, de Merton Princess, en nog vele andere. Van Elsanta was toendertijd nog geen sprake.

Daarna trad vlug de rijpingsperiode van het steenfruit en de bessen in. In de streek van Pepingen, maar ook elders haalden wij pruimen op: Conducta, Reine Claude d' Oullins, Blue de Belgique, Reine Claude Crôtée, Monsieur Hâtif, Prunes de Namur, Dubbele Altesse ... Alsook veel krieken: Noordse- en waterkrieken, Schaerbeekse krieken. In het Gooikse laadden wij benevens veel kersen klein fruit op: Afhangers, Bigarau (vleeskers), Krakers, aalbes, stekelbes, moerbes ... Tijdens het seizoen van de appels- en perenpluk werden er meerdere variëteiten aangevoerd, te beginnen met massa's Jaques Lebel en dan Berglander, Grawijnningen, Ossekop, Sterappel, Winterklompjes, Légipont, Keizerinnen, Jefkes, Claps ...

Bij sommige producenten soms veel: bij Chabert in Pepingen: 1 000 kg Reine Claude D' Oullins, bij Theofiel De Coen in Lennik: 1 000 kg Jacques Lebel ... bij Jean Seghers in Terlo (Gooik): 600 kg Jefkens van één boom, die wel 100 jaar oud was, bij de Goddeau's op de Stuivenberg (Gooik): veel Datjes (Précoce favorite) Soms was onze camion zó vol geladen dat wij van kweker tot kweker de bakken stappendelend moesten herschikken en de kettingskes van het "schof" moesten vieren. Om dan heel voorzichtig naar huis te rijden!

En dan begon de voorbereiding op de markt!

Inderdaad, het is de grote verdienste van mijn moeder Marie dat de aangevoerde waar grondig op kwaliteit werd gekeurd. Meer dan eens zag zij zich genoodzaakt de mindere ladingen qua kaliber (dikte), kleur, rijpheid enz ... wat bij te werken door ze te mengen met vruchten van een betere kwaliteit. Voor het opsmukken ("paleren") van de aardbeien gebruikte ze veelal de aanvoer van Arthur De Neef ("Tuur van Stockemans"), de laadplaats, die wij het laatst aandeden. In het eigen jargon: "Stopmans" i.p.v. Stockmans genaamd. Men kan zich best voorstellen dat daar vele nachtelijke uren werden aan besteed.

Daarna moest alles gewogen worden op "den bascuul", en de bakken moesten op naam getekend worden. Want de afnemers wilden vaak het fruit van dezelfde producent, die het beste fruit meegaf.

Om 1u30 's nachts reeds opstaan geblazen! Alles in de camion geladen, en om 3u wegwezen naar de ... Vroege Markt. In het volle seizoen herhaalde zich elke dag datzelfde scenario wat natuurlijk niet in je kleren kroop. In de winter was er maar om de twee dagen een ophaalronde.

Hoe ging het er aan toe op de markt?

Op het grote plein van De Graanmarkt kreeg elke handelaar een plaats toegewezen met een vast nummer: 19 was het onze. Er kwam een controleur langs, die de waar keurde en een verkoopbon gaf, met de betaling van het standgeld, dat afhankelijk was van het aangevoerd gewicht. Daarin werd vaak "een slag met de hamer" gegeven. Met wat toegeschoven drinkgeld in compensatie!

Wij hadden ook een belangrijke klant, die zijn fruit verkocht op het "metteken" van Molenbeek. De winkeliers bestelden vooraf, met aanvoer de volgende dag en met betaling na levering in het café. Onze pa zag zich vaak verplicht tot 800 fr consumpties te trakteren. Ze profiteerden van zijn goedheid. Toch verdienden wij in de topperiode tot 4 000 fr per dag! Met de traktatie er af was dat nog veel geld, hé! Dit gezegd zijnde, was onze pa een gewiekst commerçant. Wij verdienden een centje bij door het helpen uitladen van de camionetten, die op de markt toekwamen, en bij het overbrengen van de waar naar de auto's van de koper-winkelier. In het naseizoen verkochten wij ook veel aardappelen.

Een sprekend cijfer: afnemer Fernand Wauthier uit Braine l'Alleud kocht bij ons om de 14 dagen 5.000 kg, die hij doorverkocht in zijn winkel en aan scholen, met

1 fr winst per kilogram voor ons. Wij moesten ons haasten om zoveel kilogram bij de boeren opgehaald te krijgen! Het viel soms wel eens tegen! Bij zware vorst vervroren de appels op de markt: wij moesten ze afdekken met krantenpapier. Onverkocht fruit moest worden teruggevoerd bij de kweker, wat zeer delicaat was: zo verloor je producenten. Dan maar liever weggekap op de mestvaalt!

Grote hoeveelheden werden ook aan de verwerkingsindustrie geleverd, vermoed ik.

Ja, o.m. bij Materne, waar wij onbeperkt fruit, vooral dan appels mochten leveren, tot 10.000 kg per keer, vooral Ossekop. Weliswaar getriëerd op een bepaalde maat: zij moesten geschild worden om er compot van te maken!

Pierre Vetsuypens (Le Verger) uit St-Kwintens-Lennik kwam zijn bestelling zelf afhalen: vooral Water- en Noordse krieken, om ze op te leggen en confituur te maken.

Er waren nog opkopers op de baan! Waren jullie geen concurrenten?

Dat viel nogal mee. De producenten blijven je trouw, op voorwaarde dat je correct waart. Ze namen nogal eens “de bluts met ‘n buil”. Eigenlijk deden wij zelf nooit groot verlies, want een mindere prijs op de markt betekende ook minder afdracht aan de producent! Vandaar begrijp ik niet goed waarom mijn vader de toenaam “Jefke Verniet” (voor niets!) kreeg. Onze handel was een win-win-operatie voor alle betrokkenen!

Natuurlijk, er kwam verandering in de toestand, wanneer de “Criée” onze producenten met het schoonste fruit afsnoepten door hen meer te betalen. Wij bleven met “den brol” zitten ... Op termijn heeft ons dat de das omgedaan. Andere factoren hebben evident ook meegespeeld: de rooi- premie liet toe hele boomgaarden, waarvan de meeste bomen versleten waren, om te hakken. Dit betekende het einde van een mooi verhaal.

En ikzelf moest op zoek naar ander werk. Andere fruithandelaars deelden eveneens in de klappen.

Je hebt de stiel beëindigd met “gemengde gevoelens”!

Ja, wij verdienden goed onze boterham. Als de bedrijfstak kapot gaat kun je toch niet gelukkig zijn! En voor de vele kleine boertjes waren wij een weldaad: dag na dag kregen zij in het plukseizoen een beetje geld om van te leven een jaar lang! Bij het mislukken van de oogst was het pure ellende! Gelukkig was fruitkweken maar een bijberoep.

“Fruithandel in bijverdienste”

Gesprek met Louis De Marie

Louis is de zoon van Jean De Marie, melkophaler voor de melkerij, en ook fruitplukker en -handelaar. De informatie betreft de jaren 50 en 60.

Louis, uw vader haalde melk op en ging, na zijn ronde, fruitplukken. Hoe kon hij dit combineren?

Van 6 u af was mijn vader Jean op de baan om bij de boeren melk op te halen: de lege kruik werd vervangen door de gevulde. Met het gevolg dat 's middags bij het einde van de ronde alle lege kruiken van de camion moesten gehaald worden, en dat deze met het gerief voor de pluk moest worden gevuld. Al bij al was het de gedroomde formule: de camion diende de hele dag!

Wanneer legde je vader het contact met de teler naar de koop toe?

Hij kocht “op den boom”, op het ogenblik dat de kersen gevormd werden. Dan werd over de prijs onderhandeld en een voorschot betaald. Enkele namen schieten mij te binnen: bij Brettekens (Désiré Chrispeels en Liza Seghers), in Gooik bij “Nelis”, “Maria Van Straatjes”, Maurice “Pertjok” (De Smet) in Lennik, bij Walravens in Breedhout ...

Zo betaalde mijn vader in 1956, 5.000 fr voor de hele boomgaard in de Paddenbroek, na grondig vergelijk met de boerin.

Met wie en wanneer werd er geplukt?

Door mijn vader Jean. Na de melkronde, ten vroegste op de middag tot de duisternis inviel, tot 22 u à 23 u. De donderdagnamiddag en na de les moesten wij, mijn broer René en ik, mee de ladder op, al waren wij maar 11-12 jaar. Dit had een negatief effect op onze schooluitslagen. Wij moesten ons haasten om dagelijks 200 kg geplukt te krijgen ...

Vanaf 3 u 's nachts werd de markt klaargemaakt. De vracht werd aanvankelijk geschikt in een "kijker": een drager waarin 5 bakken van 5 kg geplaatst werden. Later kwamen er bakken "op potjes" op de markt (plateau's), die bij de aanmaak 10 fr het stuk kostten.

Terloops: Mijn vader was een gedreven man! Hij durfde het aan om zonder lening een groot huis te bouwen. Zelfredzaam stelde hij: "Langs alle deuren moet hier nu geld binnen komen".

Welke markt(en) deden jullie aan?

Vooral de dagelijkse markt van Vlezenbeek, aan het station, om 11 u. Sporadisch werd er ook verkocht op de markt van Meerbeke (aan de kerk, na 18 u), of aan de Belle Alliance (Pamel) of in Halle. De opkopers waren winkeliers, die wij na verloop van tijd tot onze vaste klanten mochten rekenen. Een grote afnemer was een zekere "Pieken", met een winkel in Veeweyde ... Ook leurders met een stootkar kochten veel ...

Voor ons, kleine stakkers, was de markt iets gelukzalig: na een goede verkoop kregen wij een dikke "kreem" van 3 fr. Een verkoop is mij bijgebleven: in 1956. Wij hadden een massa appels geplukt: in onze grote kelder lagen ze 1 m hoog gestapeld; ook de living en de garage lag vol: tonnen! Vooral Reinette de France. Opkoper Felix Panis kocht alles in eens voor 50.000 fr. En dan hadden wij nog de mooiste opzij gezet!!

En het fruit in de Paddenbroek!

Daar plukten wij de schoonste kersen, vooral Bigarau op harmonisch uitgegroeide bomen, die zich gemakkelijk lieten plukken.

Nadat je vader de fruithandel stopzette, ben je gaan werken in dezelfde bedrijfstak, in de Hallen der Voortbrengers, aan het Klein Kasteeltje in Brussel, in de volksmond de “Crié”. Wat deed je daar?

Gezien ik in de branche thuis was, en bovendien in de fruitstreek van het Pajottenland woonde, was het aangewezen dat ik ingezet werd om zoveel mogelijk fruit uit de streek af te romen voor de veiling. Mijn werkdag startte om 3 u 30 en ik laadde bij grote producenten tot 800 plateau's; 50 à 100 plateau's was de frequente dagelijkse produktie bij heel wat kwekers ...

In Gooik passeerde ik – om één gehucht te noemen – langs Frans De Vits (“van Visj”), Jozef Timmermans (“Jef van Malou”), Jef Cools, Frans Van Der Kelen (“Van Douwes”), Vandendoorent, Jef Appelmans (“Gasper”), Evarist Antoons ... in Zwartschaap dus! Richting O.L.Vr.-Lombeek: bij Jef Van Lathem, Isidoor Longin, Van Der Kelen-Tielemans (“Batten”), ...

Hoe verliep de verkoop in de Hallen?

Het fruit van elke klant werd op een karretje geplaatst. Vooraf inspekteerden de kopers de waar, en vormden zich reeds een gedacht van de prijs. Bij de inzet van de verkoop passeerde het karretje aan een afroeper, waarbij de waar toegewezen werd en na verkoop afgevoerd.

De verkoop werd genoteerd en het dubbel werd aan de ophaler meegegeven. Deze bezorgde het dan 's anderendaags aan de producent. Als ophaler nam ik vaak ook, onder enveloppe, het geld voor de telers mee; soms waren dat grote bedragen. Bedragen van 150.000 fr à 200.000 fr waren geen uitzondering. 16 jaar heb ik daar gewerkt! Met grote voldoening!

En de “moraal van het verhaal”?

De “Hallen der Voortbrengers” waren de voorloper van de huidige veilingen, met hun geëigende ergonomie inzake aanvoer, bewaring, verkoop, enz ... Zij waren de doodsteek van de traditionele markten: onder hun impuls werden er controles opgelegd, inzake kwaliteit, verpakking, enz ... Zij trokken de beste producenten aan door een betere prijs te betalen, waardoor zij ook meteen de opkopers binnenhaalden. De traditionele fruithandelaar viel letterlijk buiten de prijzen. Hij mocht zijn handel sluiten.

Lijst van beschikbare fruitbomen

12 € voor leden van De Paddenbroek, 20 € voor niet-leden.

Appels

Keuleman, La Paix, Rode golden, Elstar, Winston, Winter Banana, Cwatresse double, Reinette de France, Gloster, Belle de Boskoop, Karmijn de Sonnaville, Grijsje renette, Trezeke Meyers, Winterrambour, President Van Dievoet (ook in half- en laagstam)

Peren

Durondeau, Dubbele flip, Calebasse à la Reine, Beurré Hardy, Précosse de Trévoux, Winterkeizerin, Amandelpeer, Olivier de Serres, Conference

Kersen

Bakkerken, Hedelfinger, Tippen, Sam, Zijpers of meikers, Burlat, Hof Timmermans, Waterkriek,...

Pruimen

Hanita, Dubbele Altesse, Abrikoospruim, Queen Victoria, Palokes, Anna Späth, Pamelse altesse

Er zijn ook nog andere diverse kersen- en pruimenvariëteiten verkrijgbaar, maar slechts in zeer beperkt aantallen.

Ook nog steeds verschillende soorten eigen fruitsappen en honing te koop.

Tentoonstelling Unieke insectencollectie “Van Agaatvlinder tot Zweefvlieg, Roger Desmet” en “Alles hangt Samen”

In het weekend van 20 (tevens de dag van de Natuur) en 21 november organiseerde De Paddenbroek te Pepingen in samenwerking met de gemeente Pepingen, vzw Bellingahaim, Natuurgidsen Zuid-West Brabant en Natuurpunt Pepingen, een biodiversiteitsactie in de prachtige locatie van het Cultureel Centrum Ter Loo in het kader van het Jaar van de Biodiversiteit. Op deze manier toont De Paddenbroek dat wij ook buiten de gemeente Gooik actief werken aan onze bekendheid en zo onze draagktacht in het Pajottenland willen verstevigen.

We stelden meer dan 150 insectenkasten tentoon. Dit unieke levenswerk werd samengesteld vooral in de jaren 60 tot 80 door een grote natuurkenner en -vriend Roger Desmet. Zijn insectenverzameling heeft een wetenschappelijke waarde en is meer dan de moeite waard om te zien. De verzameling bestaat uit 60 kasten nachtvlinders en 30 kasten nachtvlinders uit onze contreien. Ondertussen zijn er al een deel van deze vlinders bij ons niet meer te vinden. Verder zijn er kasten met libellen, sprinkhanen, kevers,... en zelf een paar kasten met exoten, waaronder enkele mooie spinnen. Hij verzamelde al deze insecten in een tijd waar nog geen echte multimediatproducten op de markt te vinden waren. Een foto kostte in die tijd al gauw 20 tot 30 Belgische frank. Heden ten dagen bestaan er zoveel middelen om insecten te fotograferen en te filmen, zodat we ze niet meer hoeven op te spelen om ze verder uitvoeriger te bestuderen en te bekijken.

Gelukkig, want vele van deze mooie wonderlijke diertjes zijn ondertussen op de rode lijst komen te staan. Via een Powerpointvoorstelling ontwikkeld door Bart Van Camp, lieten we de mensen kennis maken hoe we op de dag van vandaag op een simpele wijze diertjes/plantjes/... kunnen vastleggen op beeld en er een prachtige reportage van maken.

Op zondagmiddag hielden we een extra-hulde aan Roger Desmet waar enkel woordjes ter ere van hem gericht werden door de schepen Decrick L., Jacques Boone (Natuurgidsen ZW Brabant), Jo Baert (vzw Bellingahaim) en Roger zijn weduwe Jacqueline Smismans. Achteraf werd een receptie aangeboden door de Gemeente Pepingen. Alleen al op de receptie waren meer dan 150 aanwezigen. Op de 2 dagen samen mochten we meer dan 700 geïnteresseerden ontvangen. Er was niet alleen de verzameling insecten te bewonderen, daarnaast stond ook de tentoonstelling “Alles hangt samen” opgesteld. Deze was goed voor meer dan 60 lopende meter informatie over biodiversiteit. Deze tentoonstelling is ontwikkeld door de Provincie Vlaams-Brabant in het kader van het Jaar van de Biodiversiteit 2010. Samengevat handelt deze over de biodiversiteit als kloppend hart van onze planeet en ons leven. De week, volgend hierop, kregen 14 Pepingse klassen de mogelijkheid om deze verzameling onder begeleiding van een natuurgids te ontdekken. Zo werden de kinderen ingewijd in de diversiteit van insecten. In het

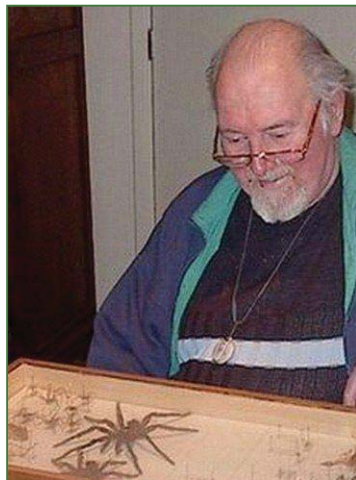
“Kelderke” stonden 3 microscopen opgesteld waar de kinderen in detail een oog, vleugel of poot van een insect konden bestuderen. De reactie waren formidabel van “wouw, to bah, vies, was da, ...”. Ze mochten dan ook eens proberen om zelf Roger Desmet te spelen en zo zelf in groep een paar insecten determineren.

Wie was Roger Desmet ?

Roger werd op 20 november 1936 geboren te Halle in de schaduw van de toenmalige Pacha. Tijdens de oorlogsjaren begeeft Roger zich regelmatig naar zijn grootouders te Elbeek, waar menig stekelbaarsje uit de Groebegracht verdween. Volgens zijn familie begon hier zijn belangstelling voor het waterleven dat later in zijn tuin een prominente plaats zou innemen.

Op 14-jarige leeftijd ontwaakt de "mottenvanger" in Roger. Het ouderlijk huis vult zich weldra met sigarenkisten vol eigenaardige wezens, ook wel vieze beesten genoemd. Deze verzameling lag aan de basis van zijn encyclopedische kennis van het insectenrijk.

In 1953 is onze Halse knaap intussen 17 jaar geworden. Terwijl de Lage Landen zich moeizaam herstellen van de zware stormvloed van 1 februari, wordt te Halle op 7 februari een plaatselijke afdeling van de Wielewaal opgericht. Na bewogen studentenjaren komt Roger uit Gent terug met diploma's in de biochemie en de gistingswetenschappen: een voldoende bagage om te doceren en zich met kennis van zaken aan zijn hobby's te wijden.

Wij schrijven 1966. Roger wordt voorzitter van Wielewaal Halle. Twintig jaar van zijn leven heeft Roger zich met al zijn energie ingezet voor het behoud van de natuur in Zuidwest-Brabant en tevens voor de natuureducatie. Tijdens die jaren heeft hij bergen werk verzet. Het tijdschrift Hyacint verscheen toen nog maandelijks. Roger zorgde niet alleen voor de inhoud van het blad, maar stencilde het ook eigenhandig. Zijn encyclopedische kennis en welsprekendheid maakten hem een geliefde en gewaardeerde lesgever en gids.

(Jacques Boone)

Bij deze willen we via deze weg iedereen danken, die meewerkte aan de verwezenlijking van dit prachtige initiatief.

Agenda

19 februari: Hoogstamfruitbomen aanplanten, vormsnoei en onderhoud.

Deze infonamiddag gaat door op ons domein van De Paddenbroek van 14 tot 17 u. We leren hoe op wat we moeten letten bij aankoop van een hoogstamfruitboom. Hoe planten we een boom volgens de techniek van de goede orde. Wat zijn de eerste onderhoudszorgen aan een fruitboom.

Dit alles zal fruitboomspecialist “Patrick Heyerick” je vertellen.

Kostprijs: 3 euro, leden gratis, drankje inbegrepen. Inschrijven is verplicht.

info@paddenbroek.be; 0497.41.22.15 of 02.306.45.62

mei: Geboorteboomactie

4 & 5 juni: Opentuinendag VELT met demonstraties

12 juni: Happening “Walk for Nature” + Pepelrock

Noteer dit nu al in uw agenda.

Programma (nog onder voorbehoud)

- Aperitiefconcert en voorstelling CD Kesterheide in de kerk van Kester
- Ritten met paard en kar
- Bezoek ambachtelijke brouwerij
- Schminkstand en springkasteel voor de kleinsten
- Eetgelegenheid
- Imkersstand
- Gegidste wandelingen naar Kesterheide

Vanaf 20 u: PEPELROCK, optreden van verschillende muziekgroepen

Organisatie: Natuurpunt en De Paddenbroek.

Beleef de Paddenbroek

De bijen

Onze bijen zijn momenteel zeer rustig aan het overwinteren in de bijenkast. Zo'n tros bijen met de koningin in het midden, bevindt zich steeds onderaan de voedselvoorraad en blijft de hele winter onbeweeglijk. De bijtjes, die boven in de tros hangen, nemen het voedsel op en geven het door, van bijtje tot bijtje, tot iedereen zijn deel gekregen heeft. Een actief en sterk volkje als de bijen kan de winter goed doorstaan. Voorzien van een goede voedselvoorraad, (waar de mens, wij dus, mee voor moeten zorgen) kan het in alle rust de lente afwachten. Binnen in de bijenbak is het overigens gezellig warm, want elk bijenlichaampje draagt bij tot het onderhouden van de gewenste temperatuur. In zo'n bijenhuisje lijkt alles dus dik in orde, opdat de winter een onbekommerde tijd zou zijn, tijdens welke honger en kou onbekend zijn. Je zou denken dat geen bijtje nog iets te vrezen heeft... maar, er zijn nog andere gevaren dan honger en kou !

Vanaf volgend seizoen is De Paddenbroek 2 bijenkasten rijker. We schaften deze winter 2 doorkijk kasten aan (type dadant voor de bijenkenners). Wil je de bijen aan het werk zien, open je de luikjes en kan je de bijen volgen met hun werk. Ook de kijkkast in het bijenpaviljoen is hersteld en zal deze zomer in gebruik worden genomen. Dus er zullen heel wat bijen te zien zijn op De Paddenbroek. Nu wachten hoe de bijen de winter doorbrengen en hopen op een mooie vruchtbaar seizoen. Er is nog steeds honing te verkrijgen aan €5/ potje van 0.500 kg.

Het struikroverspad

In onze vorige edities van ons ledenblaadje schreven we eens iets over het struikroverspad. Dit is een project dat we samen met de gemeente Gooik indienden bij de Provincie Vlaams-Brabant. De subsidie is deels goedgekeurd en wij zijn dan ook meteen aan de slag gegaan.

Met het project “struikroverspad” wil de gemeente Gooik en De Paddenbroek een belevingspad realiseren rond kleine landschapselementen die de biodiversiteit in het Pajottenland bevorderen. Hiermee willen we een voorbeeldfunctie uitdragen waar een duurzame relatie tussen natuur, landbouw en landschap mogelijk is. Om deze relatie te visualiseren en het voortbestaan van een aantal prioritaire soorten en hun biotopen te verzekeren, wordt een educatief belevingspad op het domein aangelegd. Doelstelling is om doelgroepen zoals scholen en inwoners van het Pajottenland (en verder) via de beleving van dit pad en de diverse onderdelen ervan, de kleine landschapselementen met hun natuurlijke bewoners te leren waarderen en zodoende hun bescherming/uitbreiding te bevorderen. Zo kan men ook aantonen hoe belangrijk deze kleinschaligheid van natuur, landbouw en landschap in onze streek is.

Het pad start aan de achterpoort van De Paddenbroek in een wilgenhut. De eerste halte zijn natuurlijk onze bijen die de vruchtbaarheid over het landschap bevorderen. We wandelen verder langs de (heraangelegde) kleine poel waar mooie nieuwe vlechtwanden geplaatst zullen worden om de kleinsten onder ons, niet in het water te doen belanden. Nu gaan we dwars door de houtkant, die tenslotte in de lesboomgaard uitmondt. Hier lopen we tussen 2 hagen richting grote poel. Eerst stappen we over een pad van gras, vervolgens houtschors en daarna een stammetjespad dat ons de weg wijst naar een loopbrug over de haag en ons aan de poel brengt. Hier staat natuurlijk een leuke opdracht te wachten, zoals trouwens aan elke halte betreffende een klein landschapselement.

Aan de poel kunnen we even pauzeren op de picknickbank. Hier loopt de weg verder in een tunnel van essen, deze moeten weliswaar nog wel wat groeien zodat we op termijn in een tunnel lopen tussen aangeplante essen, die in elkaar groeien. Verder door lopen we nog door een paar aangeplante hazelaarsstruwelen, die ons leiden naar de oude trambeding. Van hieruit hebben we een prachtig overzicht op het domein met de hoogstamboomgaard op de voorgrond. Hier vinden we oudere en pas aangeplante knotbomen, niet alleen knotwilgen, ook een jonge knot-es, -haagbeuk, -eik en een -veldesdoorn. Wandelend langs de mooie trambeding komen we aan een volgende halte, de sneukelhaag. Deze haag bestaat uit allemaal aangeplante struiken die vruchten opleveren zowel voor mens als dier. Hier stapt men door een houtkant van wilde kers, wilde peer, wilde appel, bottelroos, sleedoorn, vlier, hazelaar, kornoelje, kweepeer en mispel. Als je in het juiste seizoen komt mag je natuurlijk ook proeven van al dit lekker fruit. Na kennis genomen te hebben van de fruitgewassen komen we op de grote weide waar een 2de mooie en

grotere wilgenhut staat. Hier krijgt men de gelegenheid om de opdrachten en vragenlijst die we onderweg tegenkwamen nog eens te overlopen en eventueel bij aan te vullen.

Dit pad zal waarschijnlijk in het najaar 2011 in gebruik worden genomen als educatieve activiteit voor groepen en scholen. Rekening houdend dat de struiken nog wel moeten groeien om een mooi afgewerkt beeld van het geheel te krijgen. Voor meer informatie kan je steeds bij ons terecht.

Graanakkers een troef voor boer en vogel

Een infodag over de herkomst van ons dagelijks brood en de mogelijkheden die akkerbouw biedt voor akkervogels en landbouwersinkomsten. Hoe rechtvaardige landbouw kansen biedt voor de natuur en de landbouwer.

Deze dag begint alles rond de broodbakoven in de Paddenbroek. Tijdens een sessie over 'brood van inheems graan' wordt het deeg in de aangename warmte van de voormalige boerderij gekneed. Op het moment dat de bakkers hun oven opstoken en de eerste broden worden ingeladen verhuizen we onze activiteiten naar de omliggende akkers.

Mensen die de beheersovereenkomsten samen met landbouwers ontwikkelen krijgen een uitzetting over de mogelijkheden die boeren momenteel hebben om

hun akkers aantrekkelijker te maken voor akkervogels. In de directe omgeving van de Paddenbroek heeft een jong landbouwersechtpaar ervoor gekozen om op verschillende akkers de vogels een graantje te laten meepikken van hun landbouwactiviteit. Voor dergelijke beheersovereenkomsten worden landbouwers gecompenseerd. De landbouwer neemt naast zijn rol als voedselproducent ook een maatschappelijke rol op zich, hij wordt een echte drager van het landschap.

Voordat we terugkeren naar de Paddenbroek om de broden samen met het bakkersteam uit de oven te halen gaan we bij de landbouwers zelf langs om is te luisteren naar het verhaal van een jong koppel dat besluit om het ouderlijk landbouwbedrijf verder te zetten.

Doelstellingen

- Het creëren van een band tussen streekbewoners en hun boeren.
- Het informeren van de deelnemers over de mogelijkheden voor boeren om hun akkers aantrekkelijk te maken voor akkervogels.
- Tonen aan bewoners van het Pajottenland dat de productie van graan door lokale landbouwers een haalbare kaart is.
- Inzage geven in de oude ambacht van het broodbakken.
- Uitleg verschaffen over de werking van voedselteams. In het Pajottenland zijn er veel mogelijkheden om aan directe aankoop te doen, maar voedselteams zijn nog onbekend.

Dagplanning

13u00 - 15u00: brood kneden en luisteren naar uiteenzetting over brood met inlands graan campagne

15u00 - 16u30: Wandeling langs de akkers in de omgeving. Speciale aandacht voor akkervogels, landbouwactiviteiten en beheersovereenkomsten

16u30 - 18u00: Op bezoek bij jonge boeren die een beheersovereenkomst voor graanranden sloten.

18u00 - 19u00: Terugwandelen naar de Paddenbroek, uitleg over het belang van directe verkoop en het brood uit de oven halen.

Na afloop kan brood worden meegenomen (tegen vrije bijdrage).

In de buurt van de Paddenbroek ligt restaurant het “Zwart Schaap”. De kok voorziet die dag een specifieke kaart in het kader van de thematiek en je kan daar terecht voor een hapje en een drankje (vooraf reserveren is aan te raden - www.tzwartschaap.be).

Initiatiefnemer

De activiteit kwam tot stand in het kader van de provinciale landbouwweekends van JNM. JNM Pajottenland ontwikkelde de dag in samenwerking met de Duurzame Landbouw Werkgroep.

<http://www.jnm.be/index.php?a=117&pag=>

Wanneer: 2 april van 13 tot 19 uur.

Alles voor de ecologische tuin

Kwekerij van

- inheemse wilde planten
- kruiden en medicinale planten
- inheemse haagplanten en oude fruitboomrassen

Bloemenweidemengels en
'Schwegler'nestkasten

Biologische zaden en
plantgoed voor de moestuin

Ecoflora, Ninoofsesteenweg 671, 1500 Halle
Tel. 02 361 77 61 info@ecoflora.be
www.ecoflora.be

Educatie Pajottenland

Nieuwe educatieve pakketten

Momenteel wordt er druk gewerkt aan een paar nieuwe educatieve pakketten. We krijgen dikwijls de vraag van scholen of we geen educatief pakket programma hebben voor de kleutertjes. Daarom zijn we op zoek gegaan naar iets leuks voor de allerkleinsten. Kriebel en Wiebel is zo ‘n leuk doe-programma over een zonnebloem en een bijtje dat reeds bestaat, maar we gaan het herwerken op maat van De Paddenbroek.

Met de Kesterheide als prachtig natuurgebied in onze achtertuin en de ontwikkeling van een tentoonstelling over de Kesterheide willen we hier een landschapswandeling voor scholen en groepen aan koppelen.

Om deze tocht in een modern tintje te steken krijgen de deelnemers per groep (gezin) een GPS mee. Aan de hand van vragen en allerlei opdrachten kunnen ze de weg vinden naar de top van de Kesterheide en terug.

Volledig nieuw is de Platte-landsspelotheek, dit is een mobiele spelothek gerealiseerd in het kader van het plattelandsproject Heidemolen. Dit voorjaar krijgen wij een opleiding over dit spel en zodra we het onder de knie hebben, steken we het waarschijnlijk in ons educatief aanbod 2011.

De plattelandsspelotheek is een verzameling educatieve spelen rond drie thema's: economie, landbouw en natuur op het platteland. De spelen leren ons meer over lokale ondernemingen, landbouwteelten en natuur rond de Pajotse kouters. Het thema economie "Veraf of dichtbij" laat de leerlingen kennis maken met economische netwerken en ondernemen in de eigen (plattelands)regio. Het thema landbouw "Ontdek je eigen plek!" bestaat uit een interactieve tentoonstelling, die de verschillende landbouwstroken en landbouwgewassen in Vlaanderen belicht. Zo leren de kinderen over de oorsprong van het eten op hun bord en maken ze kennis met de grote keuze aan groenten en fruit uit de streek. Voor het onderdeel natuur "Eten of gegeten worden" maken de spelertjes kennis met zes biotopen in hun omgeving en zes verschillende organismen uit deze biotopen. Ze leren bovendien dat de aanwezigheid van de mens de verspreiding en het overleven van deze organismen beïnvloedt.

De Paddenbroek werkt mee aan Kesterheidebox

Kesterheidebox

De Kesterheidebox of ontdekkingsbox "schat van de Tongсныders" is een ontwikkeling van een Promopakket van De Kesterheide in samenwerking met Educatief Centrum De Paddenbroek, Natuurpunt Gooik, de Heemkundige Kring van Gooik, Kim Delcour (muzikant) en Regionaal Landschap Zenne, Zuun & Zoniën.

Open de schatkist van de Tongсныders en ontdek de Kesterheide, groene parel van het Pajottenland. De Tongсныderbox beroert al je zintuigen met o.a. een verhalenboek, wandelkaarten, muziek van de Kesterheide, een tentoonstelling, smaakvol heidebier en honing van Paddenbroek, een heruitgave van de historische Tongсныdersroman (1889) en een bon voor een heideplantje. Samen met de boxen wordt een tentoonstelling over het gebied Kesterheide en Paddenbroek gemaakt.

Tentoonstelling

De tentoonstelling wordt uitgewerkt in een drietal grote panelen als reizende tentoonstelling. Ze wordt opgesteld in het educatief centrum De Paddenbroek en opgenomen in het educatief aanbod van het centrum. In de Kesterheide worden een tiental aspecten van de Kesterheide geïntegreerd aangekaart.

Kyoto in het Pajottenland

Kyoto organiseert samenaankoop hoogrendementsbeglazing in het Pajottenland

In het vorige nummer kon u reeds vernemen dat de Paddenbroek vanuit het Kyotoproject dit voorjaar voor alle Pajotse gezinnen een samenaankoop organiseert van hoogrendementsbeglazing.

We organiseren hiervoor in elke gemeente van het Pajottenland een informatieavond. Hierop geeft de spreekster van het vormingscentrum Dialoog vzw toelichting bij de mogelijkheden van hoogrendementsbeglazing en energiezuinige raamprofielen. Consulente van de plaatselijke woonwinkels zullen uitleggen welke subsidies en fiscale voordelen momenteel geldig zijn voor de plaatsing van hoogrendementsbeglazing en hoe goedkope leningen hiervoor kunnen afgesloten worden.

Hieronder vindt u de specifieke locaties en data van deze informatieavonden:

Informatieavond hoogrendements dubbel glas en energiezuinige raamprofielen		
Datum (20 u.)	Gemeente	Locatie
Donderdag 03/02/2011	Pepingen	zaal naast bibliotheek Trapstraat 4 - Bellingen
Donderdag 10/02/2011	Lennik	zaal Ons Huis markt Sint-Kwintens-Lennik
Donderdag 17/02/2011	Gooik	schuur de Cam Dorpsstraat 67a Gooik
Donderdag 24/02/2011	Herne	parochiaal centrum Lindestraat 15 Herne
Donderdag 03/03/2011	Galmaarden	Heerenzaal Baljuwhuis Kammeersweg 2
Donderdag 17/03/2011	Bever	Polyvalente zaal gemeentelijke basisschool Kerkhove 14
Donderdag 24/03/2011	Roosdaal	parochiezaal Kattem Abeelstraat 83

Gekoppeld aan deze informatieavonden organiseren we ook 3 investerings/contactavonden voor de samenaankoop van hoogrendementsbeglazing en voor de verspreiding van de informatie over de lokale Pajotse plaatsers van energiezuinige raamprofielen.

Alle Pajotten kunnen komen luisteren naar het aanbod van de geselecteerde plaats(er)s van hoogrendementsbeglazing in het Pajottenland en op de avond zelf of achteraf een afspraak maken om een individuele en vrijblijvende offerte te laten opmaken volgens de voordelige voorwaarden van de samenaankoop.

Op deze avonden zal ook alle verzamelde informatie over de Pajotse plaatsers van energiezuinige raamprofielen verdeeld worden. Het plaatsen van raamprofielen hebben we buiten de samenaankoopactie gelaten omdat hier ook belangrijke subjectieve factoren spelen, bijvoorbeeld of het kader past in het geheel van de gevel.

We hebben wel een overzicht gemaakt van objectieve eigenschappen, zoals isolatiegraad, kwaliteit van afwerking en richtprijzen.

Geïnteresseerde Pajotten kunnen op basis van deze informatie contact opnemen met deze Pajotse plaatsers om ook een individuele offerte te laten opmaken.

Deze investerings/contactavonden gaan door op de volgende dagen:

Investerings/contactavond samenaankoop hoogrendements dubbel glas + informatie lokale plaatsers van raamprofielen		
Datum (20 u.)	Gemeente	Locatie
Woensdag 23/02/2011	Gooik, Lennik en Pepingen	schuur De Cam Dorpsstraat 67a - Gooik
Maandag 21/03/2011	Bever, Galmaarden en Herne	parochiaal centrum Lindestraat 15 - Herne
Donderdag 31/03/2011	Roosdaal	parochiezaal Kattem Abeelstraat 83 - Roosdaal

Meer informatie over deze informatie- en investeringsavonden vind je op www.kyotoinhetpajottenland.be onder gezinnen/samenaankoop ramen of rechtstreeks bij Bruno Moens op de Paddenbroek via 02.306.45.62.

Geitjesweelde

Ambachtelijke streekprodukten!
Kaas, melkijs, yoghurt, brood, gebak enz...
Zonder bewaar-kleur-of smaakmiddelen!
Verkoop op de hoeve donderdag vanaf 17.00 uur
En zaterdag van 10uur tot 12uur of na telefonisch afspraak.
Wekelijkse markten:
Ring Sint-pieters-leeuw vrijdag van 15 tot 19 u.
Boerenmarkt Gaasbeek zaterdag van 15 tot 17 u.

Bij Jan en Erna
Zwartschaapstraat 10
1755 Gooik
tel/fax 054/566526

**gezonde voeding als basis
voor een goede gezondheid**

BORREMANS HUGO N.V.
Sanitaire artikelen
Vogelpers 4/6
1500 Halle
02.360.07.55

InfracBouwTeams in het Educatief centrum de Paddenbroek op zaterdag 29 januari en 5 februari

Voor alle Pajotten met bouw- of verbouwplannen organiseert de Paddenbroek vanuit het Kyotoproject samen met de gemeente Gooik, Dialoog vzw en de netbeheerder Infrac een Bouwteamvorming. Tijdens deze vorming leer je hoe je tot 50 % op je energierekening bespaart. En je woning intussen ook nog gezonder en comfortabeler maakt.

BESPAREN EN ... WINNEN

Je leert ook de voor- en nadelen van de diverse bouwmaterialen kennen. Zo kan je veel beter onderhandelen met architecten, aannemers en verkopers. En neem je de juiste beslissingen om je woning energiezuiniger, milieuvriendelijker, comfortabeler én gezonder te maken.

50 % ENERGIEBESPARING

In het BouwTeam ontdek je de geheimen van een doorgedreven isolatie en een aangepaste ventilatie. Hiermee schroef je je energierekening fiks terug. Tot maar liefst 50 %. Bovendien creëer je zo een gezondere en comfortabelere leefomgeving.

100 % VOLGENS HET BOEKJE

Maar er is meer. Dankzij het BouwTeam ben je er zeker van dat je woning volledig voldoet aan de Energieprestatieregelgeving van het Vlaamse Gewest. Zowel op het vlak van thermische isolatie, energieprestatie als binnenklimaat. Zo kan je op beide oren slapen in je nieuwe of vernieuwde woning.

EEN INFRAXBOWTEAM BRENGT JE GELD OP!

Deelname aan een InfracBouwTeam kost slechts 35 euro. Een bedrag dat je met de vele tips snel terugverdient. Je merkt het meteen aan je energie factuur.

Een BouwTeam bestaat uit een 25-tal kandidaat-(ver)bouwers. Een bouwdeskundige van het Leuvense vormingscentrum vzw Dialoog geeft je de nodige technische en praktische kennis mee over duurzaam en energiezuinig bouwen. Altijd handig. Zelfs als je tijdens de werken niet zelf de handen uit de mouwen steekt.

**InfracBouwTeams in Educatief centrum de Paddenbroek vzw,
Paddenbroekstraat 12 - 1755 Gooik
op zaterdag 29 januari en zaterdag 5 februari 2011**

Voor meer informatie, andere data of inschrijvingen: www.bouwteams.be
of op de Paddenbroek bij Bruno Moens.

infrac

Met grote dank aan onze sponsors voor het "Bouwfonds nieuw sanitair De Paddenbroek"

**Bloemenzaak
't Heideroosje**
Edingsesteenweg 181
1755 Leerbeek
Tel. & fax 02/532.12.86

ma. open van 13 tot 19 uur
di. tot za. van 8u30 tot 12 uur
13 uur tot 19 uur
zo. van 9 uur tot 12 uur

't Kippenhof
Verse eieren • alle geografie • uitzonderend
bij aan 't Hof • Bessendrijs

Rechtstreeks van 't Hof • Uw waarborg • Verse kwaliteit
Ook zelfstijgen, feesten, bakochtingen of andere gelegenheden

Markten

Woensdag	Herne	09.00 u. - 13.00 u.	Gooik	16.00 u. - 19.00 u.
Donderdag	Kester	15.30 u. - 19.00 u.		
Vrijdag	Temsele	16.30 u. - 18.30 u.	Scheffels	15.30 u. - 18.00 u.
Zaterdag	Dilbeek	09.30 u. - 12.00 u.	Preijnen	09.00 u. - 13.00 u.

Zwartschoopstraat 44 • 1755 Gooik • tel & fax 054 56 73 27

Biologisch fruitbedrijf

Fruiteelt en
fruitverwerking

Warandestraat 26
1755 Oetingen (Gooik)
Tel. 054 56 84 25
Fax 054 56 74 35
Open: woe - 13u tot 19u
zat - 9u tot 17u

**PLASTIEK
ADRIAENS
NINOVE**

SHELCK - HUWAERT NV

Edingsesteenweg 70
1755 Gooik

BTW-BE-0.462.162.339
RPR BRUSSEL

CAMMAERT Trucks

IVECO

Ninoofsesteenweg 48 - 1755 Gooik
Tel: 054 56 62 67
e-mail: gooik@cammaertnv.be - www.cammaertnv.be
GOOIK - TEMSE - ANTWERPEN - SINT-LIEVENS-HOUTEM

PAJOTTENLANDER

(h)eerlijke fruit-
en groentesappen

Het beste gereedschapvoor het betere werk

Ijzerwaren
Gereedschappen
Machines
Huishoudartikelen
Drogisterijartikelen

SERMANT

Bureelartikelen
Beroepskledij
Compressoren
Verhuur tafelgerei
Veiligheid

Sint-Berlindisstraat 17 - 9402 Meerbeke
Tel. 054/33.26.69 - Fax 054/32.96.42
E-mail: info@sermant.be - http://www.sermant.be

KBC

KBC Bank
Torenstraat 3
1755 Gooik

02 531 13 60

De Grote Beproeving

De winter is het seizoen van de allersterkste.

Van plant en dier wordt maandenlang het uiterste gevergd.

Wie niet slim genoeg is om tijdig de wijk te nemen, een winterplaats op te zoeken of het juiste voedsel te kiezen, zal de lente niet meemaken.

Het leven is hard in de winter om in de volgende zomer weer zacht en lieflijk te kunnen zijn.

Marjolein Bastin

België - Belgique
P.B.
1755 Gooik
BC 10460

Agentschap voor
Natuur en Bos

